

Uveljavljanje delegatskega sistema v delu skupščine občine Ljubljana - Šiška

UVOD

Temelje delegatskega sistema in delegatskih odnosov sta postavili zvezna in republiška ustava ter ustrezni zakoni, ki obvezujejo skupščino družbenopolitičnih skupnosti, da v praksi izvaja delegatski sistem in uresničuje delegatske odnose.

Republiška ustava opredeljuje delegatski sistem kot osnovo skupščinskega sistema predvsem v členih 156., 160., 161., 165. in 166., ki se glasijo:

Delovni ljudje v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih in družbenopolitičnih organizacijah oblikujejo svoje delegacije zaradi neposrednega uresničevanja svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti in organizirane udeležbe pri opravljanju funkcij skupščin družbenopolitičnih skupnosti.

Izhajajoč iz interesov in smernic temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti in upoštevajoč interese drugih samoupravnih organizacij in skupnosti in splošne družbene interese in potrebe, določa delegacija temeljna stališča za delo delegatov v skupščini in za njihovo sodelovanje pri odločanju.

Delegacije so dolžne o svojem delu in o delu delegatov v skupščini poročati temeljnemu samoupravni organizaciji oziroma skupnosti in so za svoje delo odgovorne tem organizacijam oziroma skupnostim.

Delegacija sodeluje z delegacijami drugih samoupravnih organizacij in skupnosti zaradi sporazumnega oblikovanja skupnih rešitev o vprašanjih iz pristojnosti skupščine in sporazumnega reševanja drugih vprašanj skupnega pomena.

Organizacija Socialistične zveze delovnega ljudstva oziroma organizacija sindikata je dolžna, da s svojo dejavnostjo prispeva, da delegacije in delegati lahko kar najbolj odgovorno opravljajo svoje delo.

Samoupravne organizacije in skupnosti s svojimi statuti in samoupravnimi sporazumi podrobneje določajo pravice, dolžnosti in odgovornosti za delo delegacij in delegatov ter pogoje za njihovo delo, v skladu z zakonom oziroma statutom občine.

Pri zavzemanju stališč o vprašanjih, o katerih se odloča v skupščini, ravna delegati v skladu s smernicami svojih samoupravnih organizacij in skupnosti in s temeljnimi stališči delegacij oziroma družbenopolitičnih organizacij, ki so jih delegirale, kakor tudi v skladu s skupnimi in splošnimi družbenimi interesi in potrebami, vendar so samostojni pri opredeljevanju in glasovanju.

Delegat je dolžan o delu skupščine in o svojem delu obveščati delegacije in temeljne samoupravne organizacije in skupnosti oziroma družbenopolitične organizacije, ki so ga delegirale, in jim je odgovoren za svoje delo.

Vsak delegat v zboru ima pravico dajati predloge zakonov oziroma odlokov in drugih aktov in sprožiti vsako vprašanje z delovnega področja zbora, predlagati zboru, naj obravnava vprašanja, ki se nanašajo na delo izvršnega sveta, na izvrševanje zakonov ali na delo upravnih organov.

Delegat v zboru ima pravico obrniti se na izvršni svet ali na predstojnike ustreznih upravnih organov z vprašanji, ki se tičejo njihovega dela ali zadev iz njihove pristojnosti kot tudi zahtevati pojasnilo od predstojnika upravnega organa, ki mora dati delegatu zahtevano pojasnilo.

Določeno število delegatov ima pravico, da v skladu s poslovnikom predlaga izvolitev, imenovanje ali razrešitev funkcionarjev skupščine.

Da bi lahko izvrševal svoje dolžnosti, ima delegat pravico zahtevati od državnih orga-

nov ter od organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti z območja občine, v kateri je bil delegiran, podatke, ki so mu potrebni za njegovo delo v skupščini.

Gornja določila ustave povzemamo predvsem z namenom, da se delegati in ostali dejavniki ponovno seznajajo s pravicami in dolžnostmi, ki jih imajo ob uveljavljanju delegatskega sistema.

SKUPŠČINA IN NJENI ORGANI

Skupščina občine Ljubljana-Šiška se je kot organ družbenega samoupravljanja in najvišji organ oblasti konstituirala na skupni seji 29. aprila 1974.

Isti dan so se konstituirali tudi Zbor združenega dela kot zbor delegatov delovnih ljudi v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in delovnih skupnostih, Zbor krajevnih skupnosti kot zbor delegatov delovnih ljudi in občanov, organiziranih v družbenopolitičnih organizacijah.

V Zbor združenega dela delegirajo konference delegacij 37 delegatov. Prek 300 temeljnih in drugih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti je oblikovano v 37 konferenc, v katere pošilja delegate 158 voljenih delegacij s 1.125 delegati in okrog 140 organizacij združenega dela, ki imajo manj kot 30 delovnih ljudi, ki predstavljajo delegacijo in šteje približno 3.700 delovnih ljudi.

Zbor združenega dela je imel od konstituiranja do 1. 4. 1976 18 samostojnih sej in 16 skupnih zasedanj z ostalimi zboroma. Udeležba na ločenih sejah je bila 78,6 %, na skupnih zasedanjih pa 83,7 %. Zbor združenega dela je na ločenih sejah obravnaval 180 točk dnevnega reda, na skupnih zasedanjih pa 136 točk dnevnega reda.

V Zbor krajevnih skupnosti delegira 21 temeljnih delegacij krajevnih skupnosti 30 delegatov. Temeljne delegacije KS imajo 340 delegatov. Zbor krajevnih skupnosti je imel od konstituiranja do 1. 4. 1976 19 rednih sej in 1 izredno sejo, poleg tega pa je Zbor krajevnih skupnosti sodeloval na 16 skupnih zasedanjih. Udeležba delegatov je bila na seji Zbora krajevnih skupnosti 90 % na skupnem zasedanju pa 93,6 %. Zbor krajevnih skupnosti je obravnaval na ločenih sejah 186 točk dnevnega reda, na skupnih sejah pa 136 točk dnevnega reda.

Družbenopolitični zbor ima 30 delegatov, v katerem so zastopani: ZK — 6, Občinski sindikalni svet — 8, OK SZDL — 9, ZSMS — 3 in ZB — 4.

Od konstituiranja do 1. 4. 1976 je imel družbenopolitični zbor 12 rednih in eno izredno sejo skupno s 56 točkami dnevnega reda. Družbenopolitični zbor je sodeloval tudi na 16 skupnih zasedanjih. Povprečna udeležba delegatov DPZ znaša 70,5 % in predstavlja za 16 % nižjo udeležbo kot na ostalih dveh zbori.

Na prvem skupnem zasedanju z ločenim glasovanjem je skupščina izvolila izvršilni organ, to je izvršni svet.

Na prvi skupni seji je občinska skupščina tudi določila skupine delegatov zaradi delegiranja delegatov v Zbor združenega dela in Zbor občin Skupščine mesta Ljubljane in skupščine SRS.

Skupine so se oblikovale za gospodarstvo, prosvetno-kulturno in socialno-varstveno področje, za delovne skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in združenj in drugih skupnosti, ki niso organizirani kot organizacije združenega dela kot tudi aktivnih vojaških oseb in civilnih oseb v službi oboroženih sil SFRJ in za druge oblike združevanja delovnih ljudi, ki delajo na pod-

ročju kmetijstva oziroma na področju obrti oziroma podobnih dejavnosti z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastninsko pravico skupaj z delavci s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva ter skupine za delegiranje delegata v zbor občin SML oziroma skupščine SRS.

SKUPINE ZA DELEGIRANJE DELEGATOV ZA SKUPŠČINO SML

Skupina za področje gospodarstva šteje 28 delegatov in delegira 12 delegatov.

Skupina za prosvetno-kulturno področje šteje 10 delegatov in delegira 1 delegata.

Skupine za prosvetno-kulturno področje, socialno-zdravstveno področje in skupina s področja obrti in podobnih dejavnosti imajo po 10 delegatov in delegirajo enega delegata za svoje področje.

Ostale skupine za posamezna področja oblikujemo skupaj z drugimi ljubljanskimi občinami.

Nosilec skupine za področje kmetijske dejavnosti je SO Ljubljana-Bežigrad. Skupina ima 12 delegatov. V skupino delegiramo 4 delegate.

Nosilec skupine delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij, društev in drugih je SO Ljubljana-Mostopolje. Skupina ima 12 delegatov. V skupino delegiramo 3 delegate.

Nosilec skupine aktivnih vojaških in civilnih oseb v službi v oboroženih silah SFRJ je SO Ljubljana-Center. Skupina ima 15 delegatskih mest. V skupino delegiramo 2 delegata.

Skupina za zbor občin SML ima 21 delegatov in delegira 10 delegatov.

SKUPINE ZA DELEGIRANJE DELEGATOV ZA SKUPŠČINO SRS

Skupina za področje gospodarstva šteje 28 delegatov in delegira 5 delegatov.

Skupine za ostala področja oblikujemo skupaj z drugimi občinami.

Nosilec skupine za prosvetno-kulturno področje je SO Ljubljana-Vič-Rudnik. Skupina ima 27 delegatov. V skupino delegiramo 2 delegata.

Nosilec skupine za socialno zdravstveno področje je SO Ljubljana-Center. Skupina ima 19 delegatov. V skupino delegiramo 1 delegata.

Nosilec skupine za obrtno in podobno dejavnost je SO Domžale. Skupina šteje 29 delegatov. V skupino delegiramo 2 delegata.

Nosilec skupine za področje kmetijstva je SO Škofja Loka. Skupina ima 20 delegatov. V skupino delegiramo 2 delegata.

Nosilec skupine za delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij, društev in drugih je SO Ljubljana-Center. Skupina ima 30 delegatov. V skupino delegiramo 2 delegata.

Nosilec skupine aktivnih vojaških in civilnih oseb v službi oboroženih sil SFRJ je SO Ljubljana-Center. Skupina ima 23 delegatov. V skupino delegiramo 2 delegata.

Skupina za Zbor občin Skupščine SRS ima 22 delegatov in delegira enega delegata.

Skupine za pošiljanje delegatov v zbore mestne oz. republiške skupščine so dosedaj opravile zelo zahtevno nalogo, posebno še, če upoštevamo, da zbori občinske skupščine, razen v izjemnih primerih, niso opravili funkcijo konference delegacij tako za mestno kot za republiško skupščino. Zato je prišlo do nezaželene prakse, da so skupine delega-

tov, kot metoda dela občinske skupščine za pošiljanje delegatov v zbor mestne oziroma republiške skupščine bolj ali manj brez smernic in stališč baze že same oblikovale stališča. Zato je potrebno, da se zbori občinske skupščine začno pogosteje uveljavljati kot konferenca delegacij.

Udeležba na sejah skupin je bila od konstituiranja skupin od 1. 4. 1976 od 51 do 63 %. Tudi delegati v skupinah navajajo, da so ali preobremenjeni z delovnimi dolžnostmi ali drugimi dodatnimi funkcijami, nekaj pa je tudi takih, ki ne kažejo dovolj volje za delo v posamezni skupini. Skupini s področja prosvete in kulture ter sociale in zdravstva za SML, sta imeli dosedaj le nekaj sej, zato tudi nista redno pošiljali delegata na zasedanje Zbora združenega dela SML.

Skupini, ki pošiljata delegata v Zbor združenega dela in Zbor občin SML sta premajhni, saj ima skupina za Zbor združenega dela (gospodarstvo) 28 delegatov in 12 delegatskih mest, skupina za Zbor občin pa 21 delegatov in 10 delegatskih mest v SML. Ob upoštevanju dejstva, da se sej skupin udeležujejo povprečno le od 51 do 57 % delegatov, včasih pa tudi manj, se zaradi tega udeležujejo seje Zbora občin oziroma Zbora združenega dela SML eni in isti delegati in ni zagotovljena zamenljivost delegatov.

Na splošno velja ugotovitev, da temeljne delegacije in samoupravni organi temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti ne obravnavajo gradiv za republiško oz. mestno skupščino, razen redkih izjem. Zato tudi ni neposrednega vplivanja delavcev in občanov, ki je potrebno za oblikovanje temeljnih stališč oz. do njih sploh ne pride. Vse to vpliva, da skupine delegatov nimajo prepotrebne informacij pri zavzemanju stališč ob obravnavanju (gradiva) za mestno oz. republiško skupščino.

V prihodnje bomo morali vložiti napore, da bomo te pomanjkljivosti odpravili, skupinam delegatov pa odmerili tisto mesto, ki je določeno s temeljnimi načeli ustave.

Skupščina je že na 2. skupnem zasedanju vseh zborov sprejela odlok o sestavi in nalogah komisij in drugih stalnih teles skupščine ter določila njihove pristojnosti. Skupščina ima naslednji stalni svet in komisije:

- svet za ljudsko obrambo,
- komisijo za družbeno nadzorstvo,
- komisijo za prošnje in pritožbe,
- komisijo za zadeve borcev in invalidov

NOV,

- komisijo za verska vprašanja,
- komisijo za ugotavljanje izvora premoženja,
- komisijo za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve,
- komisijo za odlikovanja,
- statutarno-pravno komisijo,
- normativno-pravno komisijo,
- stanovanjsko komisijo,
- komisijo za varstvo prometa,
- komisijo za varstvo človekovega okolja,
- komisijo za splošne in notranje zadeve,
- komisijo za pregled samoupravnih aktov delovnih organizacij.

Vsak zbor občinske skupščine ima komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja delegatov.

Na 4. skupnem zasedanju vseh zborov je skupščina sprejela odlok o ustanovitvi, sestavi in nalogah odborov vseh zborov Skupščine občine Ljubljana-Siška.

Skupščina ima naslednje skupne odbore vseh zborov skupščine:

1. odbor za družbenoekonomske odnose,
2. odbor za družbenopolitični sistem,
3. odbor za družbenoekonomski razvoj,
4. odbor za finance in proračun,
5. odbor za urbanizem, stanovanjsko in komunalno gospodarstvo,
6. koordinacijski odbor za družbeno samozashito je bil imenovan na 12. skupnem zasedanju vseh zborov 29. 10. 1975.

Komisije so sestavljene iz delegatov zborov, poleg tega pa jih sestavlja tudi nekaj članov, ki niso delegati, so pa strokovnjaki s svojega področja in aktivni družbenopolitični delavci. Obseg dela posameznih komisij

je odvisen od njihovih pristojnosti, zato je bilo delovanje posameznih komisij zelo različno. Največ dela so imele: komisija za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve; komisija za ugotavljanje izvora premoženja; normativno-pravna komisija; ter komisija za splošne in notranje zadeve.

Največ sej (36) je imela komisija za ugotavljanje izvora premoženja, komisija za odlikovanja (22), komisija za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve (21) in normativno-pravna komisija (19) sej. Komisije so imele skupaj 144 sej od konstituiranja do 1. 4. 1976. Povprečna udeležba pa je bila od 60 do 90 %. Tudi število zadev, ki so jih komisije obravnavale je precejšnje, saj so razen komisije za ugotavljanje izvora premoženja ter statutarno-pravne komisije obravnavali 956 zadev.

Kadrovska sestava komisije je ustrezna, večina članov pa je zelo prizadevnih. Le v nekaterih primerih bo potrebno razširiti sestavo komisij in spremeniti strukturo članov.

V prihodnje bo potrebno doseči boljše povezavo komisij s strokovnimi službami, predvsem zaradi priprave gradiva in tudi pri oblikovanju stališč.

Pregled organizacije skupščine in njenih organov nam pokaže precejšnjo razvejanost raznih oblik organov, njihovo medsebojno povezanost ter njihovih funkcij. Taka organizacija pa je sredstvo, da se doseže opravljanje funkcij občinske skupščine in s tem uresničevanje delegatskega sistema in vzpostavi delegatske odnose.

Sestavni del skupščinskega sistema so tudi samoupravne interesne skupnosti, in sicer:

1. izobraževalna skupnost,
2. raziskovalna skupnost,
3. kulturna skupnost,
4. zdravstvena skupnost in
5. skupnost socialnega varstva,

ki so bile konstituirane v začetku leta 1975. Analiza o delovanju delegatskega sistema v skupščini samoupravne interesne skupnosti bo delegatom posredovana jeseni.

NEKATERE UGOTOVITVE DOSEDANJEGA DELOVANJA DELEGATSKEGA SISTEMA

Iz poročil o delu delegacij za Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti in poročila o delu Družbeno-političnega zbora izhajajo predvsem naslednje ugotovitve:

— Delegatski odnosi so kot sestavni del naše celotne družbene preobrazbe že spodbudili naše delovne ljudi in občane v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih k večji pripravljenosti in sodelovanju pri usklajevanju in dogovarjanju ter sprejemanju odločitev v delegacijah in občinskih zbiorih.

Obenem pa lahko ugotovimo, da delegatski sistem kot na kratko imenujemo to obliko samoupravljanja in samoupravnih odnosov zahteva mnogo dela, mnogo naporov ter časa in znanja.

— V tem obdobju smo res uspeli organizirati delegacije in konference delegacij tako, da opravljajo svojo funkcijo, čeprav je bila uspešnost dela oziroma aktivnost pri posameznih delegacijah oziroma konferencah delegacij zelo različna.

Vsekakor smo uspeli, da se delegacije zavdajo svojih ustavnih pravic in dolžnosti, da enakopravno in neposredno odločajo o vseh bistvenih vprašanjih tako iz svojega delovnega in življenjskega okolja kot o vprašanjih najširše družbenopolitične skupnosti, da samostojno zavzemajo o predlaganem gradivu svoja stališča, da predlagajo sprejem odlokov in drugih aktov in da na zbiorih skupščine tvorno sodelujejo in dokončno odločajo.

To se izraža predvsem v poglobljenem delu posamezne delegacije na njihovih sejah ob obravnavi gradiva za sejo zborov, ko sprejemajo svoje predloge, ugotovitve in stališča k posameznim točkam dnevnega reda.

Ta stališča, predloge in ugotovitve delegacije oziroma konference delegacij z zapisniki

posredujejo sekretariatu skupščine oziroma jih delegati povedo na sami seji zborov in tako tvorno sodelujejo pri opravljanju posameznega področja dela skupščine. Pri tem sicer ugotavljamo, da vse točke dnevnega reda za vse delegacije oziroma delegate niso zanimive in da se delegati poglobljajo predvsem v tista vprašanja in probleme, ki so neposredno vezani za njegovo delovno organizacijo oziroma z okoljem, v katerem delegat živi in dela, pri ostalih vprašanjih pa sicer sodeluje, a manj intenzivno.

— Če primerjamo aktivnost dela med delegacijami krajevnih skupnosti in delegacijami Zbora združenega dela, lahko ugotovimo, da so delegacije krajevnih skupnosti pogosteje in relativno v večjem številu oblikovale stališča h gradivu občinske skupščine kot delegacije Zbora združenega dela. Ravno tako so delegati Zbora krajevnih skupnosti v večjem številu razpravljali na ločenih sejah zborov oziroma na skupnem zasedanju vseh zborov o posameznih točkah dnevnega reda kot delegati ostalih dveh zborov.

Pri tem pa smo dolžni pojasniti, da delegati Zbora krajevnih skupnosti kot delegati Zbora združenega dela oblikujejo svoja stališča in diskutirajo pretežno o komunalnih problemih in problemih gradnje in financiranja vzgojno-varstvenih zavodov in šol, manj pa o ostalih vprašanjih. Vendar pa za zbor KS velja ugotovitev, da prihaja pri njih ustavna funkcija povsem do izraza. Da je temu tako, je vzrok v pristojnosti zbora, ki rešuje bistvena vprašanja delovnih ljudi in občanov v KS. Pri delu delegacij KS sicer ugotavljamo, da delegati in delegacije še vedno niso povsod ustrezno in dovolj povezani z vsemi ostalimi oblikami samoupravnega in političnega dogajanja, odločanja in življenja v posamezni KS. Stališča in smernice za delegate, ki se udeležujejo sej zborov KS se zaradi tega in zaradi okoliščin ostalih dejavnikov v KS oblikujejo še vedno v pretežni meri v okviru samih delegacij.

— Delo delegacij v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih je odvisno predvsem od razvitiosti samoupravnih odnosov, od stopnje osveščenosti ter strokovne in družbenopolitične usposobljenosti delegatov samih, od povezanosti delegatov z delavci, od aktivnosti in dejavnosti družbenopolitičnih organizacij, od zadostnega obojestranskega pretoka informacij in končno gradivo od graditve delovanja delegacij v celoviti splet družbenoekonomskih odnosov v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

Delovni ljudje v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih se povezujejo med seboj v konference delegacij, da usklajujejo stališča med delegacijami in da pošiljajo skupnega delegata na sejo Zbora združenega dela.

Večina konferenc delegacij je dobro organiziranih, čeprav pri mnogih ugotavljamo (ca. 40 odstotkov), da se pred zasedanjem Zbora združenega dela le formalno sestanejo in določijo delegata za zasedanje Zbora združenega dela. Predloge dnevnih redov zasedanj Zbora združenega dela sicer pregledajo, vendar razprave pri mnogih ni in tako tudi ne stališč. Pri nekaterih konferencah so zapisniki delegacij, ki jih pošiljajo sekretariatom skupščine več ali manj standardni: pri vsaki predlagani točki oziroma materialu za obravnavo na Zboru združenega dela je pripis »delegacija se strinja« ali »delegati nimajo pripomb«.

Ceprav razen redkih izjem, konference delegacij pošiljajo sekretariatu skupščine zapisnike svojih sej, pa je vsebinsko delo konferenc zelo težko ovrednotiti, kajti kot že povedano v pretežni večini v zapisnikih ni posebnih stališč. Na splošno so konference delegacij še vedno borijo za sklepčnost na sejah. Izjeme so predvsem tam, kjer konference delegacij sestavljajo delegacije iste organizacije združenega dela, ali pa so delegacije iz zelo sorodnih dejavnosti. Najslabše delajo tiste konference in tudi skoraj nikoli niso sklepčne, v katerih je združenih veliko delegacij iz manjših delovnih organizacij.

— Poseben problem so delovne organizacije, ki imajo do 30 zaposlenih in celotni delovni kolektiv opravlja funkcijo delegacije. Ta delegacije se še veliko težje sestajajo kot v tistih delovnih organizacijah, kjer volijo delegate in štejejo delegacije od 5 do 15 članov. V delovnih organizacijah, ki imajo do 30 zaposlenih, je praktično delegacija zbor delovnega kolektiva

ali zbor oziroma svet delovne skupnosti. Tod so zasedanja redka, ker je ljudi težko zbrati in še takrat, kadar so, po večini niso v času, ko je treba obravnavati gradivo, ki je na dnevnih redih zasedanj zbora združenega dela.

Delovanje delegacije mnogokrat sloni le na prizadevanju posameznega delegata, ki predvsem po neformalni poti išče stališča in mnenja. Vode so včasih v zelo težkem položaju, če hočejo le formalno speljati sejo delegacije oziroma konference, posebno pri zahtevnejših gradivih (gospodarski plani in programi, resolucije). Tudi roki so največkrat prekratki in je nemožno razširiti razpravo tudi med delovnimi ljudmi.

— Pri dosedanjem tempu usklajevanja zakonodaje z ustavo bo tak položaj še nekaj časa trajal, zato bomo morali posvetiti posebno pozornost objektivnim težavam, delegacij pri privajanju gradiva, primernih rokih in informiranju. Enofazni postopek pri skupščinskih predpisih je premalo za poglobljeno razpravo ter bi delegati že lahko prej dobivali vsaj informacijo s kratko obrazložitvijo, kaj se pripravljajo za seje, zakaj je tak predpis potreben, kaj se s tem spreminja in njegove formalne posledice. Predlagatelj bi lahko v kratkem izvlečku posredoval takšno obrazložitev, preden bo predlagal formalno oblikovan predpis.

Pogoj uspešnega dela delegacij pa je vključitev v samoupravljanje TOZD, da ne postanejo delegacije le delovni odbori za zbor ZZD brez notranje povezave. Verjetno bi temu pripomoglo tudi pošiljanje gradiva za skupščino neposredno v delovno organizacijo za vso delegacijo. Po tolikšnem času pa je že možno zahtevati, da gradivo sprejmejo delegacije, in da v TOZD organizirajo tako, da bodo delegati to gradivo tudi dobili.

Če delegati niso seznanjeni s problemi sredine, v kateri delajo, če niso seznanjeni s sklepi samoupravnih organov — to pa je praksa predvsem v tistih delovnih organizacijah, ki nimajo ne svojih glasil, ne drugega posrednega ali neposrednega obveščanja, ter v tistih, ki so dislocirane od svojih matičnih delovnih organizacij — je razumljivo, da se na sestankih, na zasedanjih zborov itd. ne morejo vključiti v razpravo in tako postanejo pasivni člani delegacije, konference delegacij in občinske skupščine.

Predlogi za nadaljnje delo

1. Zagotoviti tak sistem komuniciranja, ki bo zagotovil pretok informacij iz temeljnih skupnosti v skupščini in nazaj, v katerem bodo delovni ljudje in občani ter njihove delegacije pravočasno seznanjeni z vprašanji, ki so na dnevnem redu sej zborov.

2. Gradivo za seje zborov naj bi bilo napisano kratko, jedrnat in razumljivo in vsebovati bi moralo odgovore na bistvena vprašanja: — zakaj je prišlo do obravnave določenih problemov (predlog odloka) oziroma oceno takšnih ali drugačnih gibanj,

— kakšen osnovni motiv (politični) je vodil predlagatelja, da je izoblikoval predlog,

— v čem se gradivo razlikuje od prejšnjih oziroma obstoječih rešitev na tem področju,

— katere so bistvene novosti predloga oziroma predlaganega gradiva,

— kakšne bodo posledice materialne ali drugačne, če delegati določen predlog sprejmejo oziroma ne sprejmejo,

— za sprejemanje normativnih aktov je nujno treba uvesti dvofazni postopek (osnutek in predlog),

— osnutki oziroma predlogi odlokov oziroma zakonov naj bi se dostavljali le vodjem delegacij in vodjem konferenc delegacij, delegati pa naj bi prejeli predvsem le kratko vsebino predlaganega predpisa, to je razlago, kaj se s predlaganim osnutkom ureja oziroma kakšne spremembe nastopajo s predlaganim normativnim aktom v primerjavi z obstoječimi tozadevnimi predpisi.

3. Podaljšati je treba časovne razmake med dostavo gradiva delegacijam in zasedanjem zborov na 30 dni.

4. V samoupravnih aktih organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah ter skupnostih opredeliti odnos do delegatskega sistema in konkretno razmejiti vse pravice in dolžnosti delegatov samoupravnih in družbenopolitičnih faktorjev ter strokovnih služb. Opredeliti in izpopolniti sistem obveščanja.

V samoupravnih aktih delovnih organizacij naj bi bila opredeljena predvsem naslednja vprašanja:

— o čem mora razpravljati delovna skupnost kot celota v zboru delavcev,

— katera vprašanja obravnavajo samoupravni organi skupno z delegacijo,

— vprašanja, ki jih samoupravni organi morajo obravnavati, če to zahteva delegacija,

— vprašanja, ki jih je na predlog delavskega sveta dolžna obravnavati delegacija,

— sodelovanje članov delegacije pri delu samoupravnih roganov,

— katera vprašanja lahko obravnava delegacija sama in tudi sama oblikuje stališča.

5. Doseči je treba večje sodelovanje z delegacijami temeljnih samoupravnih skupnosti in njihovimi organi samoupravljanja ter družbenopolitičnimi organizacijami, kakor tudi z delegacijami za samoupravne interesne skupnosti. Vzpostaviti je treba tudi večje sodelovanje med delegacijo TOZD in delegacijo krajevnih skupnosti po sedežu TOZD.

6. Ravno tako je treba doseči večje sodelovanje z delegacijami krajevnih skupnosti z organi samoupravljanja ter družbenopolitičnimi organizacijami zaradi oblikovanja učinkovitejših stališč in predlogov do konkretnega gradiva občinske skupščine.

Sistem samoupravnega odločanja je potrebno razširiti, predvsem po vprašanjih, ki neposredno zadevajo delovne ljudi in občane ter prenesti odločanje v bazo, to je na zbor delovnih ljudi in občanov.

V vaških krajevnih skupnostih naj bi temeljne delegacije organizirale razpravo tudi prek vaških odborov SZDL, v mestnih krajevnih skupnostih pa preko odborov SZDL in hišnih svetov.

7. izboljšati je treba komuniciranje temeljnih delegacij z drugimi dejavniki v KS.

Razrešiti je treba vse omdike in jih uskladiti z ustavnimi načeli povsod tam, kjer so ugotovljeni.

V krajevnih skupnostih je potrebno ustvariti pogoje za pogostejše sklice zborov občanov in delovnih ljudi, ker bodo imele delegacije možnost poročati o svojem delu, hkrati pa dobiti in povzeti pobude, želje in hotenja občanov.

8. Zagotoviti je treba, da bodo pri oblikovanju delovnih programov zborov oziroma skupščine prišli v celoti do izraza interesi delovnih ljudi in občanov; zato morajo biti programi sprejeti na podlagi najširše razprave v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

9. Preiti na takšno določanje dnevnih redov, ki bodo krajši in vsebinsko kar se da zakroženi.

10. Zbori občinske skupščine kot konferenca delegacij za republiško skupščino naj obravnavajo vse pomembnejše zadeve, o katerih odloča republiška skupščina in do njih zavzemajo stališča, zlasti to velja glede tistih zadev od katerih je predvsem odvisen družbenoekonomski razvoj delovnih ljudi in občanov.

11. Casovno programirati delo zborov skupščine, tako da bodo imele delegacije in konference delegacij na razpolago dovolj časa za razpravo in da bodo odbori lahko pravočasno usklajevali stališča, ki jih po delegatih posredujejo skupščini posamezne delegacije.

12. Vlogo komisij in odborov zborov opredeliti tako, da bodo s svojim delom kar največ pripomogli, da bodo v skupščinskih odločitvah upoštevana mnenja, stališča in predlogi temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti in njihovih delegacij, kakor tudi mnenje drugih zainteresiranih organov in organizacij, potem ko se bodo ta stališča medsebojno soočala in usklajevala, da bo njihova vsebina zajeta pravno pravilno v oblikah rešitev in da bodo pri tem upoštewane stvarne ugotovitve.

Komisije in odbori skupščine naj bi spremljali izvajanje politike, ki si jo je določila

skupščina, ugotavljali stanje na posameznih področjih družbenega življenja ter spremljali izvrševanje zakonov, odlokov in drugih splošnih aktov.

13. Na sejah Zbora združenega dela je premalo gradiva, ki obravnava gospodarska področja, o katerih Zbor združenega dela samostojno odloča kot na primer: razpolaganje, uporaba in upravljanje z družbenimi sredstvi, samoupravljanje v organizacijah združenega dela, varstva pri delu, bančništva, kreditno monetarnega sistema, stanje in razvoj posameznih gospodarskih področij, razvoj in uveljavljanje inventivne dejavnosti, varstvo kakovosti proizvodov in storitev in podobno.

14. Delegati Družbeno-političnega zbora naj bi se v bodoče bolj angažirali po vprašanju uveljavljanja delegatskega sistema in razvijanju delegatskih odnosov v TOZD, OZD in krajevnih skupnostih.

15. Zagotoviti je treba ustavnost delovanja skupin za Zbor občin mesta Ljubljane in Skupščine SR Slovenije, tako da bo povezava stekla od baze prek zborov občinske skupščine.

16. Družbenopolitične organizacije naj nenehno skrbijo za izobraževanje delegatov in za potreben dotok kadrov na delegatske funkcije. Povsod, kjer je potrebno, je treba razpisati in izvesti nadomestne volitve.

17. Uveljavljanje delegatskega sistema in razvijanje delegatskih odnosov ni izključno naloga delegatov, ampak so zato odgovorni vsi delovni ljudje in občani v svojih temeljnih samoupravnih skupnostih in družbenopolitičnih organizacijah. Posebno vlogo ima pri tem organizacija SZDL in zveza sindikatov, ki morata storiti vse, da bodo delovni ljudje in občani, ki opravljajo delegatske funkcije sposobni za izvrševanje delegatskih nalog.

18. Sekretariat skupščine organizirati tako, da bo sposoben pomagati delegatom v skupščini in njenih zborih ter delovnih telesih skupščine oziroma zborov pri opravljanju njihovih funkcij.

Sprejeti sklepi občinskih zborov na januarskih sejah

Zbor združenega dela in Zbor krajevnih skupnosti sta na skupnem zasedanju z ločenim glasovanjem na 16. oziroma 17. seji dne 27. 1. 1976 po razpravi sprejela:

1. Predlog programa družbenega razvoja Ljubljane za leto 1976.

Zbora ugotavljata, da so osnovna izhodišča programa v skladu z nalogami, ki jih opredeljuje republiška resolucija ter se zato z navedenimi izhodišči strinjata.

Vse pismene pripombe in predloge konferenc delegacij in delegacij KS ter izvlečke iz razprave na zasedanju pa so bile posredovane skupščini mesta Ljubljane.

2. Osnutek družbenega dogovora o družbeni samozaščiti v Ljubljani s pripombami in stališči koordinacijskega odbora za družbeno samozaščito Ljubljana-Siška ter pismenimi pripombami in stališči konferenc delegacij in delegacij krajevnih skupnosti.

3. Amandmaje k predlogu odloka o zavarovanju zraka pred onesnaženjem na območju mesta Ljubljane.

Zbora sta sprejela k navedenemu predlogu odloka 7 amandmajev, ki so bili posredovani skupaj s pripombami in stališči skupščini mesta Ljubljane.

4. Soglasje k finančnemu načrtu sklada ljubljanskih občin za gradnjo osnovnih šol in VVZ za leto 1976.

Izvršnemu svetu pa sta zbora priporočila, da doseže soglasje z ljubljanskimi občinami za zagotovitev sredstev za pokritje finančnega načrta sklada. V kolikor pa tega soglasja ne doseže oziroma če pride do pomanjkanja sredstev za financiranje, predlaga skladu ljubljanskih občin za gradnjo osnovnih šol in VVZ rebalans

finančnega načrta sklada s tem, da se določijo prednostni objekti glede na današnjo obremenjenost posameznih šolskih okolišev in okolišev VVZ.

5. Sklep o podaljšanju veljavnosti dogovora o politiki stanarin za leto 1975.

Veljavnost dogovora o politiki stanarin za leto 1975 je bila podaljšana, dokler se ne sprejme tak dogovor o politiki stanarin za leto 1976.

6. Odlok o spremembi odloka o prenehanju nekaterih skladov občine Ljubljana-Siška.

7. Osnutek zakona o varstvu pred hrupom v naravnem in bivalnem okolju.

Zbora sta se strinjala z osnutkom zakona ter sprejela stališča in pripombe, katere so dali koordinacijski odbor za družbeno samozaščito, odbor za urbanizem, stanovanjsko in komunalno gospodarstvo in komisija za varstvo okolja.

Predlogi in pripombe so bile posredovane Skupščini SRS oziroma njenim delovnim telesom, da jih upošteva pri oblikovanju predloga zakona.

8. Zaključno poročilo o izgradnji kopališča Tivoli v Ljubljani s pripombami, stališči in vprašanji, ki so bila posredovana skupščini mesta Ljubljane.

Družbenopolitični zbor se je sestel na 10. seji 26. januarja 1976 ter razpravljal o predlogu programa družbenega razvoja Ljubljane za leto 1976 in osnutku družbenega dogovora o družbeni samozaščiti v Ljubljani ter sprejel enake sklepe kot ostala dva zbora.

Na februarjskih sejah

Zbor združenega dela in Zbor krajevnih skupnosti sta na 17. oziroma 18. seji na ločenih sejah dne 23. februarja po razpravi sprejela:

1. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve

2. Odlok o spremembi odloka o davku na promet nepremičnin

3. Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o davkih občanov

4. Soglasje k investicijskemu programu prizidka osnovne šole Zvonka Runka

5. Soglasje k investicijskemu programu prizidka za izgradnjo VVZ Litostroj

6. Soglasje k idejnemu projektu osnovne šole Koseze

7. Predvidevanja gospodarskega razvoja v občini Ljubljana-Siška za leto 1976

8. Poročilo o delu samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ljubljana-Siška

Zbor krajevnih skupnosti pa je še sprejel dopolnitev sklepa o imenovanju ulic in trgov.

Družbenopolitični zbor se je na 11. seji dne 23. februarja razpravljal tudi o predvidevanjih gospodarskega razvoja v občini Ljubljana-Siška za leto 1976 ter sprejel taka organizacijska izhodišča gospodarskega razvoja za leto 1976 kot jih je predložil izvršni svet občine. Razen tega je razpravljal tudi o poročilu o izvajanju družbenega dogovora o temeljih kadrovske politike na območju občine Ljubljana-Siška ter sprejel take sklepe, kot sta jih sprejela ostala dva zbora na skupnem zasedanju 24. februarja 1976.

Vsi trije zbori občinske skupščine so na 15. skupnem zasedanju z ločenim glasovanjem 24. februarja 1976 po razpravi sprejeli:

1. INFORMACIJO O PREDLOGU DRUŽBENEGA DOGOVORA O RAZPOREJANJU DOHODKA V LETU 1976

2. DOGOVOR O SPLOŠNI PORABI V OBČINAH V LETU 1976

3. POROČILO O IZVAJANJU DRUŽBENEGA DOGOVORA O TEMELJIH KADROVSKE POLITIKE NA OBMOČJU OBČINE LJUBLJANA-SIŠKA

s stališči izvršnega sveta in dopolnitvami, ki jih je sprejel Družbenopolitični zbor, tako da se v prečiščenem besedilu glase:

a) Kadrovska politika je treba enako kot druga področja, vključiti v družbeni plan razvoja občine za razdobje 1976-1980.

b) Skupna komisija podpisnic družbenega dogovora o temeljih kadrovske politike občine Šiška naj čimprej izdela program svojega dela in vanj vključi kot prioriteto:

— spremljanje in usmerjanje letnih, srednjeročnih in dolgoročnih programov kadrov podpisnikov;

— analiziranje kadrovske situacije na območju občine in spremljanje izvajanja določil družbenega dogovora;

— spodbujanje reševanja nalog na območju kadrovske politike s samoupravnim dogovarjanjem nosilcev kadrovske politike;

— sodelovanje pri izpopolnjevanju celotnega koncepta dolgoročne samoupravne kadrovske politike na območju mesta Ljubljane in

— dajanje pobud za oblikovanje raziskovalnih nalog s področja kadrovske politike,

c) Komisija za pregled samoupravnih aktov pri Skupščini občine naj nasploh pospeši delo za pregled samoupravnih aktov v OZD in TOZD, zlasti pa še z vidika uresničevanja določil družbenega dogovora o temeljih kadrovske politike v samoupravnih aktih.

č) Skupna komisija podpisnikov družbenega dogovora naj v sodelovanju z družbenopolitičnimi organizacijami vodi akcijo, da k družbenemu dogovoru o temeljih kadrovske politike pristopijo tudi tiste OZD in TOZD na območju občine, ki tega še niso storile.

3. Skupna komisija podpisnic družbenega dogovora o temeljih kadrovske politike občine Šiška naj vključi v svoj program dela tudi predloge, ki so jih podali delegati Družbenopolitičnega zbora na 11. seji, kakor tudi pismene predloge delegacij, ki so bili iznešeni na današnjem skupnem zasedanju.

4. Skupna komisija podpisnikov družbenega dogovora o temeljih kadrovske politike na območju občine Ljubljana-Siška naj preko svojih delegatov v mestni komisiji za spremljanje družbenega dogovora o temeljih kadrovske politike predlaga, da se ugotovi potreba po funkcionalnem izobraževanju zaposlenih v mestu Ljubljana in na osnovi tega poskuša v sodelovanju z izobraževalnimi institucijami uskladiti programe izobraževanja ob delu za dejanske potrebe podpisnic družbenega dogovora.

4. ODLOK O NAGRADAH IN PRIZNANJH OBČINE LJUBLJANA-SIŠKA

5. PRAVILNIK O DOLOČITVI KRITERIJEV IN POSTOPKA ZA PODELJEVANJE NAGRAD IN PRIZNANJ OBČINE LJUBLJANA-SIŠKA

6. VOLITVE IN IMENOVANJA

1. Sklep o imenovanju žirije za podelitev nagrad in priznanj občine Ljubljana-Siška in sicer:

BORŠTNIK Franc

ZUPANČIČ Mima

SVETE Nada

HVALE Stanko

GORNIK Karol

ERŽEN ing. Boris

OKRŠLAR Ana

MARTINUČ Jana

HRIGAR Boris

KUHAR Janez

MURN Marija

2. Sklep, da se v komisijo za javne natečaje za oddajo stavbnega zemljišča imenuje:

PREMOŽE Rafael

ČUK Dušan

LEVIČNIK dr. Miloš

REHBERGER Otmar

ZAVAŠNIK Ladislav

3. Sklep o razrešitvi Franca KOGOVSKE, tajnika komisije za ugotavljanje izvora premoženja

4. Sklep o imenovanju Zdenka VERLIČA za tajnika komisije za ugotavljanje izvora premoženja

5. Sklep o imenovanju Bogdana ŠTURMA za družbenega pravobranilca samoupravljanja.

Na marčnih sejah

Zbor družbenega dela in Zbor krajevnih skupnosti sta imela 18. oz. 19. sejo dne 15. oz. 16. marca 1976 in sta po razpravi sprejela:

1. Osnutek odloka o proračunu občine Ljubljana-Siška v letu 1976

2. Osnutek programa razvoja gospodarskih in družinskih dejavnosti občine Ljubljana-Siška za leto 1976

3. Družbeni dogovor o programiranju, financiranju in združevanju sredstev za gradnjo domov za upokojece — starejše občane mesta Ljubljane

4. Dogovor o sofinanciranju dejavnosti skupnosti občin ljubljanske regije

5. Informacija o vselitvi v solidarnostna stanovanja v Dravelski gmajni

Družbenopolitični zbor se je sestel na 12. seji dne 16. marca 1976 in po razpravi sprejel:

1. Osnutek programa razvoja gospodarskih in družinskih dejavnosti občine Ljubljana-Siška za leto 1976

2. Poročilo o delu uprave za notranje zadeve Skupščine mesta Ljubljane v letu 1975 z naslednjimi sklepi:

a) Družbenopolitični zbor predlaga mestni konferenci SZDL in občinski konferenci SZDL Ljubljana-Siška, da organizira razpravo o vsebini in oblikah požarnega varstva v Ljubljani in pri tem upošteva gradivo, ki ga je pripravil iniciativni odbor za ustanovitev mestne požarne varnosti.

b) Družbenopolitični zbor se zavzema za čimprejšnjo ureditev problema preskrbe z zadostnimi količinami vode ob požarih; strokovne službe Skupščine mesta Ljubljane naj poiščejo še dodatne rešitve poleg predvidenih drč ob Ljubljani in Grubarjevem kanalu.

c) Družbenopolitični zbor predlaga mestni konferenci SZDL in občinski konferenci SZDL Ljubljana-Siška, da organizira razpravo o vključevanju društev v nove samoupravne odnose zlasti pa o vprašanju uskladitve statutov z novim zakonom in ustavo.

č) Družbenopolitični zbor predlaga IS Skupščine mesta Ljubljane, da zagotovi, da bo uprava za notranje zadeve dosledno uporabila vse instrumente, ki bodo zagotavljali, da bodo organizatorji javnih shodov in prireditev zagotovili ustrezne varnostne ukrepe in redarsko službo.

d) Družbenopolitični zbor podpira iniciativo IS SML za spremembo zakona o evidenci nastanitve občanov, ki naj bi predpisal še dodatni pogoj za prijavo stalnega bivališča, in sicer dokaz o ureditvi stanovanjskih pogojev za normalno prebivanje, poleg doslej predpisanega pogoja, odjave prejšnjega prebivališča.

e) Družbenopolitični zbor podpira iniciativo uprave za notranje zadeve po zgraditvi komunalnega informacijskega sistema, v katerem bi poleg obdelave podatkov in prispevkov ter prostorskega načrtovanja, vključili tudi področje dela uprave za notranje zadeve ker povečani obsega dela uprave narekuje, da se čimprej v interesu občanov uvede avtomatska obdelava podatkov.

Vsi zbori občinske skupščine so se sestali tudi na 16. skupnem zasedanju 30. marca 1976 ter po razpravi sprejeli:

1. Program razvoja gospodarskih in družinskih dejavnosti občine Ljubljana-Siška za leto 1976

2. Odlok o proračunu občine Ljubljana-Siška s finančnimi načrti posebnih računov in skladov za leto 1976

3. Sklep o potrditvi statuta osnovne šole Ivan Novak-Očka

4. Volitve in imenovanja

— Sklep o izvolitvi predsednika sodišča in sodnikov z lastnostjo ter brez lastnosti delavcev v združenem delu sodišča združenega dela v Ljubljani

Za predsednika sodišča združenega dela je bil izvoljen BALOH Jože

Za sodnika z lastnostjo delavca v združenem delu je bil izvoljen POPOVIČ Peter

Za sodnika brez lastnosti delavcev v združenem delu so bili izvoljeni: KOVAČIČ Franc, ILIŠIČ Marko, DEISINGER Mitja, LAVRIČ Borut.

— dolžnosti ravnatelja osnovne šole »Stana Kosca« Šmartno je bil razrešen tov. PRAINTZ Drago in sicer s 16. 4. 1976.